Паралелно програмиране

Процес

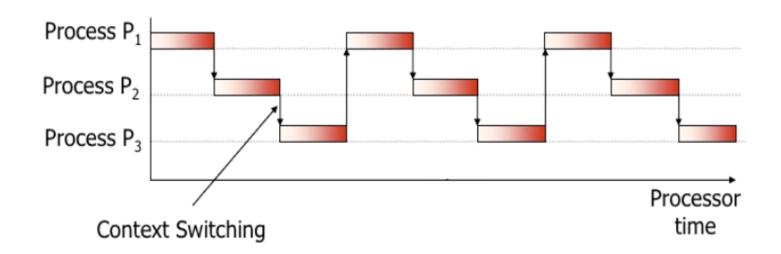
• Последователен процес е работа извършвана от последователен процесор при изпълнение на програма с нейните данни;

• Процесът е двойката "процесор-програма", при изпълнение.

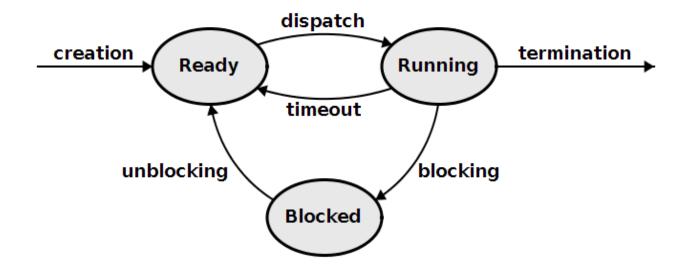
Процес

- Стек;
- Текущи стойност на брояч на команди;
- Стойности на регистри;
- Структури от данни на ОС.

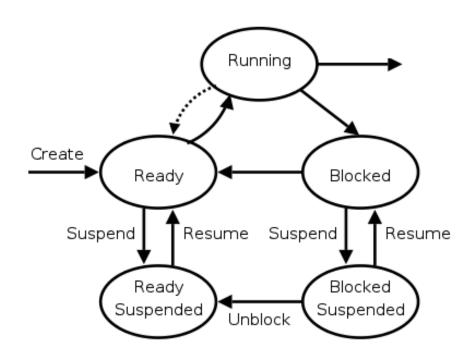
Достъп до процесора (едно ядро)

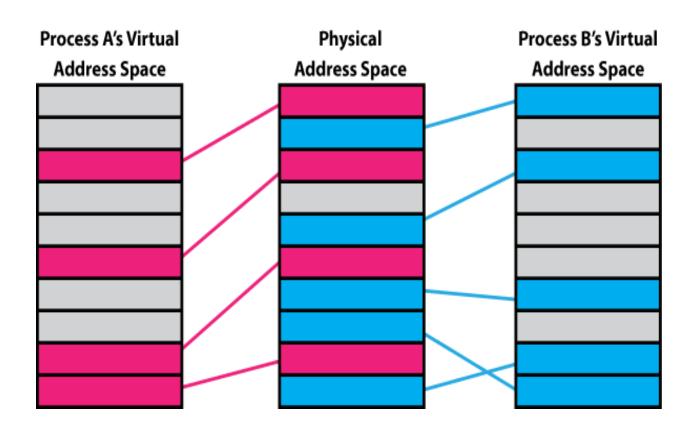
Състояние на процеса

Състояние на процеса

Достъп до паметта

Паралелни процеси

• Изпълнението им се припокрива във времето.

Според достъпа до ресурси

• Независими;

- Взаимодействащи:
 - Конкуриращи;
 - Коопериращи.

Критични ресурси

• Ресурс до който се извършва достъп от паралелни процеси

Критични ресурси - правила

• Само един процес може да използва критичен ресурс в даден момент;

• Ако няколко процеса изискват достъп до критичен ресур, той трябва да бъде предоставен в крайно време;

• Ако процес получи ресурс, той трябва да го освободи в крайно време.

Пр: достъп до брояч

```
(A=4);
                                    LDAA c
• П1: c++;
                                                 (A=5);
                                    INCA
      LDAA c;
                                                 (B=4);
      INCA;
                                    LDAB c
      STAA c;
                                    DECB
                                                 (B=3);
                                                 (c=5);
                                    STAA c
• П2: c--;
                                                 (c=3);
                                    STAB c
      LDAB c;
      DECB;
      STAB c;
```

Критична секция

• Област от процеса, в която той работи с критичен ресурс.

Критична секция - правила

- Само един процес може да се намира в критичната си секция в даден момент;
- Процес може да остане в критичната си секция за крайно време;
- Процес трябва да може да влезе в критичната си секция в крайно време;
- Процес намиращ се извън критичната си секция не може да пречи на други да влязат в своите.

Синхронизация - програмно решение

• Блокировка на паметта - операциите за четене и запис представляват критични секции реализирани на апаратно ниво.

• Изпълнение на команда - изпълнението на машинна команда не се прекъсва.

Пр1:

```
void Program1()
{
    while (turn != 1) { };
    // critical section
    turn = 2;
}
```

```
void Program2()
{
    while (turn != 2) { };
    // critical section
    turn = 1;
}
```

Пр1:

```
void Program1()
{
    while (turn != 1) { };
    // critical section
    turn = 2;
}
void Program2()
{
    while (turn != 2) { };
    // critical section
    turn = 1;
}
```

- Стриктно редуване;
- Всеки процес определя кога стартира следващия.

Пр2:

```
bool turn1, turn2;

void Program1()
{
    while (turn2) { };
    turn1 = true;
    // critical section
    turn1 = false;
}
void Program2()
{
    while (turn1) { };
    turn2 = true;
    // critical section
    turn2 = false;
}
```

Пр2:

```
bool turn1, turn2;

void Program1()
{
    while (turn2) { };
    turn1 = true;
    // critical section
    turn1 = false;
}
void Program2()
{
    while (turn1) { };
    turn2 = true;
    // critical section
    turn2 = false;
}
```

• Изискването само един процес да е в критичната си секция е нарушено.

Пр3:

```
bool turn1, turn2;

void Program1()
{
   turn1 = true;
   while (turn2) { };
   // critical section
   turn1 = false;
}
```

```
void Program2()
{
    turn2 = true;
    while (turn1) { };
    // critical section
    turn2 = false;
}
```

Пр3:

```
bool turn1, turn2;

void Program1()
{
   turn1 = true;
   while (turn2) { };
   // critical section
   turn1 = false;
}
void Program2()
{
   turn2 = true;
   while (turn1) { };
   // critical section
   turn1 = false;
}
```

• Двата процеса могат да се блокират.

Пр4:

```
bool turn1, turn2;
                                 void Program2()
void Program1()
                                     turn2 = true;
    turn1 = true;
                                     while (turn1)
    while (turn2)
                                         turn2 = false;
        turn1 = false;
                                         // random sleep
        // random sleep
                                         turn2 = true;
        turn1 = true;
                                     };
    };
                                     // critical section
    // critical section
                                     turn2 = false;
    turn1 = false;
```

Пр4:

```
bool turn1, turn2;
                                 void Program2()
void Program1()
                                     turn2 = true;
    turn1 = true;
                                     while (turn1)
    while (turn2)
                                         turn2 = false;
        turn1 = false;
                                         // random sleep
        // random sleep
                                         turn2 = true;
        turn1 = true;
                                     };
                                     // critical section
    // critical section
                                     turn2 = false;
    turn1 = false;
```

• Тук се избягва мъртвата хватка, но се стига до друг проблем "Безкрайно отлагане".

Синхронизация – машинно решение

• Машинна команда **T**estAnd**S**et

```
• TS(a, b):
```

1)
$$a = b$$
;

Пр:

```
bool common;
void Program1()
                                           void Program2()
    var proc1 = true;
                                               var proc2 = true;
    while (proc1)
                                               while (proc2)
        TS(ref proc1, ref common);
                                                   TS(ref proc2, ref common);
    // critical section
                                               // critical section
    common = false;
                                               common = false;
```

Пр:

```
bool common;
void Program1()
                                           void Program2()
    var proc1 = true;
                                               var proc2 = true;
    while (proc1)
                                               while (proc2)
        TS(ref proc1, ref common);
                                                   TS(ref proc2, ref common);
    // critical section
                                               // critical section
    common = false;
                                               common = false;
```

• Възможно е безкрайно отлагане, при наличие на приоритетно изпълнение.

Семафори

- Въведени от Дейкстра;
- Дефиниция:

```
P(s): while(s == 0) { skip; } s = s-1;
```

$$V(s): s = s + 1;$$

Инициализация на s: s = const;

Семафори - употреба

```
Semaphore s;
void Program1()
    s.P();
    // critical section
    s.V();
void Program2()
    s.P();
    // critical section
    s.V();
```

Семафори – реализация с TS

```
class Semaphore
    bool s;
    public void P()
        var wait = true;
        while (wait)
            TS(ref wait, ref s);
    public void V()
        s = false;
```

Проблеми при синхронизацията

- Активно очакване (изразходват се ресурси в while);
- Безкрайно отлагане при приоритетно изпълнение.

Решение

• Вместо в активно очакване P(s) блокира процеса и го поставя в опашка (FIFO).

V(s) вади процес от опашката и го активира.

Семафори

```
class Semaphore
    bool _status;
    Queue<Process> _queue = new Queue<Process>();
    public void P()
        if (_status)
            _status = false;
            return;
        //процесът се блокира и се поставя в опашката
    public void V()
        if (_queue.Count() > 0)
          //разблокиране на п-с от опашката
        else
            _status = true;
```

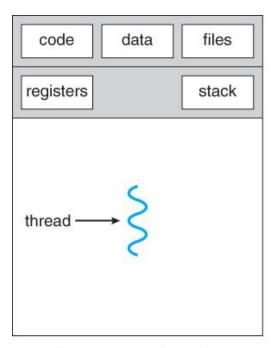
Събития

- Wait(s) чака се настъпването на събитие;
- Signal(s) сигнализира се за настъпване на събитие;
- Reset(s) връща събитието в несигнализиран вид.

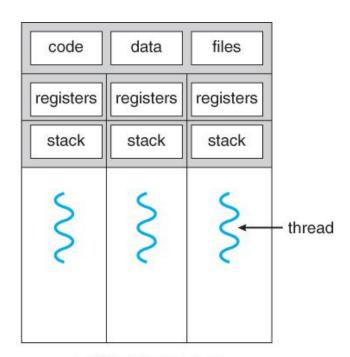
Събития

```
class Event
    bool _status;
    Queue<Process> _queue = new Queue<Process>();
    public void Wait()
        if (_status)
            return;
          //процесът се блокира и се поставя в опашката
    public void Signal()
        _status = true;
        while (_queue.Count() > 0)
            //разблокиране на п-с от опашката
```

Процеси и нишки

single-threaded process

multithreaded process

Процес

Нишка

- Програма;
- Собствено адресно пространство; Общо адресно пространство;
- Отнема повече време за създаване, превключване, унищожение.

- Функция;
- Отнема по-малко време за създаване, превключване, унищожение.

Процеси в С#

```
using System.Diagnostics;
              Process.Start("program.exe");
              Process process = new Process();
              process.StartInfo.FileName = "program.exe";
              process.StartInfo.Arguments = "-n";
              process.Start();
              process.WaitForExit();
              var status = process.ExitCode;
```

Комуникация между процеси

- Съобщения
 - Pipe;
 - Socket;
 - ...
- Обща памет

Обекти за синхронизация в Windows

- Mutex;
- Semaphore;
- Event.

Нишки в С#

```
using System.Threading;
  public static void DoWork()
        Thread thread = new Thread(DoWork);
        thread.Start();
        var a = 5;
        var b = 6;
        var c = 0;
        Thread thread2 = new Thread(() =>
            c = a + b;
         });
         thread2.Start();
```

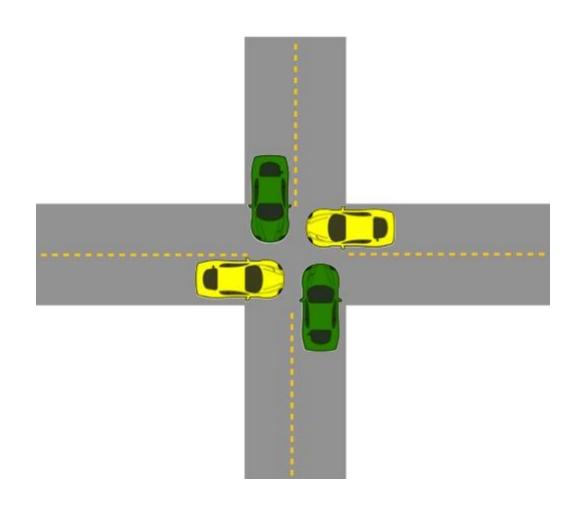
Комуникация между нишки

• Общо адресно пространство

Синхронизация в С#

- Езикови конструкции
 - Lock;
 - Await;
 - ...
- Синхронизационни обекти
 - Mutex;
 - Semaphore;
 - Събития (AutoResetEvent, ManualResetEvent, ...);
 - •

Мъртва хватка

Мъртва хватка - условия

- Взаимно изключване;
- Очакване на ресурси;
- Непреразпределение;
- Циклично очакване.

Мъртва хватка

